

Toivakan kunnan toiminnan ja talouden kehys vuodelle 2025 ja talousarvion laadintaohjeet

Kh 19.08.2024 § 119

Valmistelija

Touko Aalto, vt. kunnanjohtaja, 040 516 9332
Henna Breilin, talous- ja hallintosuunnittelija, 040 5908 235

Talousarviokehyksessä määritellään tulevan vuoden talousarvion reunaehdot ja annetaan talousarvion laadintaohjeet toimielimille. Talousarviokehys perustuu verottajan ja kuntaliiton arvioon verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä sekä arvioon kunnan toimintatulojen ja toimintamenojen kehityksestä vuodelle 2025.

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvioraami on laadittu siten, että se huomioi yleisen talouskehityksen ja välttämättömät toiminnalliset muutokset.

Tuloslaskelma	TP 2023	M TA 2024	Ennuste 2024	RAAMI 2025	Muutos % TP 2023 vs raami 2025	Muutos M TA 2024 vs raami 2025
Myyntituotot	1 194 053	1 295 611	1 156 412	1 225 367		
Maksutuotot	88 842	103 100	82 000	86 500		
Tuet ja avustukset	288 587	124 000	163 500	150 000		
Muut toimintatuotot	434 485	663 400	325 431	436 610		
Toimintatuotot yhteensä	2 005 967	2 186 111	1 727 343	1 898 477	-4 %	-13 %
Henkilöstökulut	-5 040 243	-4 693 211	-4 672 382	5 076 873		
Palkat ja palkkiot		-3 884 842	-3 844 882	4 181 873		
Henkilösivukulut		-826 129	-100 500	1 622 800		
Palvelujen ostot	-2 054 464	-2 089 998	-2 007 490	2 191 000		
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-955 026	-809 830	-765 200	834 700		
Avustukset	-391 285	-365 000	-344 000	390 000		
Muut toimintakulut	-911 964	-194 800	-274 625	268 000		
Toimintakulut yhteensä	-9 352 982	-8 152 879	-8 063 697	8 760 573	-6 %	7 %
Toimintakate	-7 347 015	-5 966 768	-6 336 354	-6 862 096	-6 %	13 %
Kunnallisvero		4 067 000	4 067 000	4 401 000		
Kiinteistövero		895 000	820 000	902 000		
Yhteisövero		526 000	600 000	553 000		
Verotulot	5 324 788	5 488 000	5 487 000	5 856 000	9 %	6 %
Kunnan peruspalvelujen v.o.		1 544 404		1 739 672		
Verotuloihin perustuva v.o.		912 819		1 060 796		
OKM muut		-513 500		-513 500		
Verotulomenetysten kompensatio		415 272		248 777		
Valtionosuudet	2 743 927	2 358 995	2 363 995	2 535 745	-7,6 %	-0,7 %
Korkotuotot		1 000		2 000		
Muut rahoitustuotot		65 300		30 300		
Korkokulut		-250 000		-250 000		
Muut rahoituskulut		-21 800		-21 800		
Rahoitustuotot ja -kulut	2 808 884	-205 500	-181 500	-239 500		
Vuosikate	3 530 584	1 674 727	1 333 141	1 290 149	-36 %	-23 %
Poistot ja arvonalentumiset	-834 320	-818 005	-820 000	894 000		
Tilikauden tulos	2 696 265	856 722	513 141	396 149		
Poistoeron lisäys/vähennys	21 440	21 440	21 440	21 440		
Tilikauden yli-/alijäämä	2 717 709	878 166	534 581	417 589	-15 %	-47,5 %
Taseen kertynyt yli-/alijäämä 1 000 € (31.12.)	1 103	1 981	1 637	2 054		

2025 raami	Tulot	Menot	Netto
Keskusvaalilautakunta	5 000	20 000	-15 000
Valtuusto		32 000	-32 000
Tarkltk		19 000	-19 000
Hallintopalvelut	2 000	1 154 600	-1 152 600
sivistys ja hyvinvointi	520 000	5 150 000	-4 630 000
Kuntaympäristö	1 371 477	2 384 973	-1 013 496
	1 898 477	8 760 573	-6 862 096

Esittelijä vt kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä talousarvion laadintaohjeen vuodelle 2025 ja antaa sen ohjeeksi lautakunnille talousarvion valmistelua varten.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuymltk 09.10.2024 § 74

Valmistelija kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä, p. 040 630 4035

Kuntaympäristölautakunta käy ensi vuoden talousarviota valmistelevan keskustelun annetun talousarvioraamin 2025 pohjalta.

Esittelijä Kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä

Päätösehdotus Kuntaympäristölautakunta merkitsee tiedoksi talousarvion laadintaohjeen ja raamin vuodelle 2025.

Päätös Merkitään pöytäkirjaan:
Varja Oksanen poistui kokouksesta ennen tämän pykälän esittelyä klo 17.47.

Merkittiin tiedoksi.

Kuymltk 21.11.2024 § 86
146/02.02.00/2024

Valmistelija kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä p. 040 630 4035 ja palvelusuunnittelija Minna Siltala, p. 040 683 4600

Kuntaympäristölautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2025 on laadittu talousarvioraamin mukaisena:

TA2025 esitys	Raami
Tulot 1 287 400 euroa	1 371 477 euroa
Menot 2 331 203 euroa	2 384 973 euroa
Netto - 1 003 803 euroa	- 1 013 496 euroa

Vuoden 2025 talousarviosta tehtäviä nostoja ovat:

Ympäristö- ja lupajaosto:
Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kuntayhteistyötä on tarkoitus jatkaa Joutsan kunnan kanssa. Toivakan kunta ostaa rakennustarkastajan viranhoitoa Joutsan kunnalta ja vastavuoroisesti Toivakan kunta rekrytoi ympäristötarkastajan Toivakan ja Joutsan kunnan yhteiseksi viranhaltijaksi.

Lupa- ja viranomaispalveluissa valmistaudutaan muun muassa lainsäädännön muutoksiin. Uusi rakennusjärjestys, joka on ollut jo vireillä, on tavoitteena saada voimaan alkuvuodesta 2025.

Kuntaympäristölautakunnan osalta vuosi 2025 tuo mukanaan myös kiinteistöissä tapahtuviin muutoksiin valmistautumista. Kunnan omistamat

ne rakennukset, joita jatkossa vuokrataan Keski-Suomen hyvinvointialueelle yli 50% huoneistoalan ylittävältä osalta, tulevat lainsäädännön mukaan yhtiöittämisvelvollisuuden piiriin. Tähän valmistaudutaan vuoden 2025 aikana.

Toivakassa rakennusten yhtiöittämisvelvoite tulee nykyisten Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkoa koskevien päätösten mukaan tarkoittamaan paloasemarakennusta, terveysasemaa sekä kehitysvammaisten päivätoiminnan rakennusta.

Kiinteistöohjelma valmistellaan päätöksentekoon alkuvuodesta 2025. Vesihuollossa käynnistyy verkoston saneerausurakoita ja vesihuollon investointiohjelma VesiKymppi-ohjelma valmistuu.

Kuntaympäristöpalveluiden käyttötalousarvio 2025 ja lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet ovat esityslistan liitteenä ja ne käydään läpi kokouksessa.

Investointisuunnitelman ehdotus on esityslistan liitteenä.

Esittelijä	Kuntaympäristöjohtaja Jari Lämsä
Päätösehdotus	Kuntaympäristölautakunta päättää hyväksyä osaltaan palvelualueen vuoden 2025 käyttötalousarvion ja ehdotuksen investointisuunnitelmaksi sekä esittää palvelualueen talousarvion ja investointisuunnitelman edelleen kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.